

De l'exili, pàtries buides...
una mirada en la memòria,
un desgreuge de les persones i del país.
I, el temps. Ara, endavant al XXI.

Visions creuades. Un títol, una expressió, milers de significats. I tot per a dir: superar les fronteres. De l'observació, la percepció i l'anàlisi d'allò *macro*, *Mirmanda* fa un pas més en l'observació *narcisista* del seu interior, de la realitat de tot un país. Del seu silenci. És l'hora de les persones, dels seus exilis, d'obrir la porta dels desgreuages i els agraïments.

Aquest número sobrevola els drets i les accions de les persones, però també el dels Estats que creixen i aprofiten els instruments d'una Europa fragmentada que titubeja entre la unió i el manteniment de "revolucions" passades com a argumentari nacionalista. La por de l'*altre*, una constant en la història, es manté, sostinguda per aparells ben engendrats, i que res no tenen a envejar als tan criticats –i potser per això menys hipòcrites– de l'Amèrica del Nord. Aquells *altres* érem *nosaltres*, o els nostres parents, coneguts, col·lectius i individus propers. L'exili forçat, la llibertat atorgada per una frontera. La frontera, vet aquí altra vegada el punt d'inflexió. Des de les petjades fins a la negror de la pell donada per la misèria, la frontera és la llum. *Voilà* una altra percepció d'aquesta.

Si més no, la *frontera* és llibertat mentre aquesta és *f*:Frontera. És a dir, una equació per la qual els Estats n'esdevenen senyors i hi desenvolupen tota l'essència de l'ànima nacional. La misèria dels individus és el carburant

de l'Estat. Mirades creuades, visions i representacions múltiples són llavors alimentades amb un objectiu líquid, com diria una i altra vegada Zygmunt Bauman. El lloc, Europa. Aquí o a l'altra banda de qualsevol sistema perifèric. La paraula, l'arrel de les cases, les persones i els seus noms desdibuixen perceptiblement la frontera. Les administracions, les comunicacions més clàssiques i les vies de promoció social i econòmiques establertes les cicatritzen. En donen fe. Alhora, però, la contemporaneïtat de la post-postmodernitat en desfà els elements.

Tornar la mirada enrere, establint ponts i lligams, i caminar endavant entre fils literaris, esmes agrícoles, protagonistes comercials o imatges específiques que capten la nostra mirada, la de tota una lògica de pensament i realitat col·lectiva... el flaix d'un instant que no és ja l'instant, sinó l'espai d'aquell instant, llarg com la memòria de la persona, del país mateix. En aquest apartat ens acompanya amb intimitat i emoció la fusió personal de Francesc Guillamet (Figueres, 1956). Blancs i negres d'una frontera que no és, d'uns murs que ara –malgrat tot– esdevenen runes, s'esquerden. Fronteres d'aigua al capdavall, fronteres de sorra novament. Tot depèn del seu actor.

Guillamet ha triat passar d'un vessant de l'Albera a un altre, de l'Empordà al Rosselló, de Roses a Vilallonga dels Monts. Natural de Figueres, ara viu en aquest poble del cor de l'Albera proper del paisatge del seu imaginari, el de la vall de Banyuls de la Marenda. Amb les seves fotografies ha obert un diàleg amb Arístides Maillol, veí, amic, figura mítica, però sobretot pagès de l'art i autèntic artista de la seua terra. Amb el retrat territorial de l'escultor que va iniciar el 2000 i tancar el 2007, Guillamet desafia el temps, els clixés i sobretot tota mena de fronteres que poden bloquejar amb males justificacions els substrats d'un imaginari desacomplexat i la vida de la creació eterna en el seu sentiment de veritat subjectiva.

Al resguard de compromisos ciutadans i personalitats –dels aiguamolls de l'Empordà a la col·laboració amb Ferran Adrià amb El Bulli–, Guillamet ha guardat sempre un cert pudor a l'hora de mostrar les seves pròpies creacions. Ha calgut esperar una primera exposició a la Casa de la Generalitat a Perpinyà (2004), seguida d'una segona al Palau dels Congressos a la mateixa vila (2005) i, finalment, la publicació de *Maillol* (Edicions Brau, Figueres, 2009) perquè el públic pogués conèixer el seu treball banyulenc. Guillamet cristal·litza la mirada i la convicció creadora de l'escultor, que catalitzava la força de la Natura tot fent-ne harmonia a través del cos de la dona.

Estem al cor de les visions creuades que amb aquest número de *Mirmanda* volen analitzar, entendre i, finalment, sublimar per poder veure noves realitats, noves possibilitats i obrir noves vies d'investigació o nous corrents de creació. Mirar i viure. Alliberats.